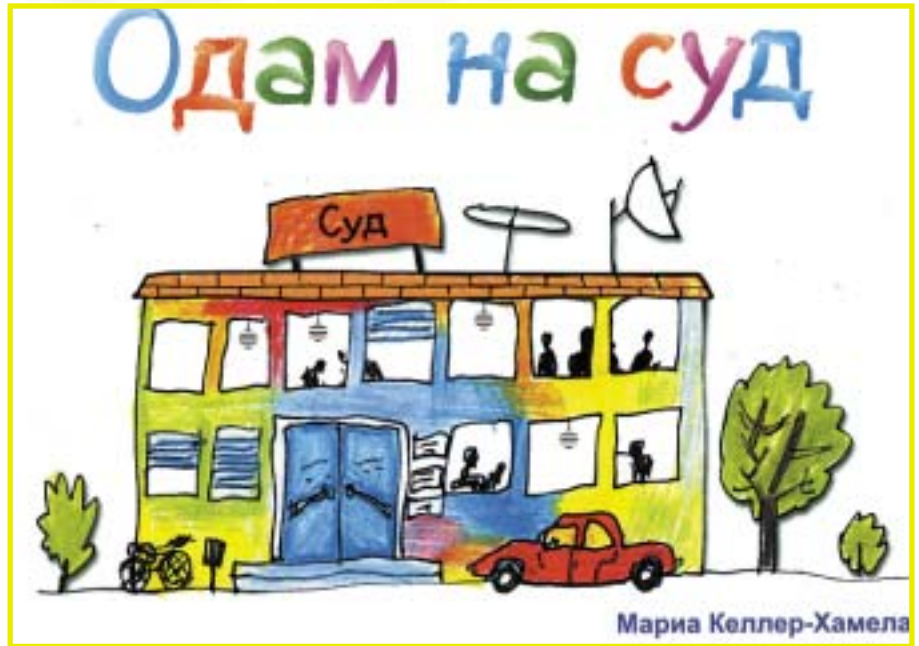

"Одам на суд" е наменета за деца од 5 до 11 години, кои треба да се појават во судот како сведоци или жртви на кривични дела.

Книгата е од полската авторка Марија Кеплер-Хамела, како дел од проектот "Детство без насилство-кон подобар систем за детска заштита во Источна Европа".

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Неодамна во Домот на АРМ во Скопје беше промовирана книгата "Одам на суд", изработена во рамките на проектот "Детето е сведок кој бара посебна грижа", кој го реализираа Првата

ДА СЕ БИДЕ СВЕДОК ИЛИ ЖРТВА!

детска амбасада во светот "Меѓаши", Република Македонија и Фондацијата "Ничи деца" од Полска.

Промотори на книгата беа госпоѓа Василка Божиновска, судија за малолетници, при Основен суд Скопје 1 Скопје, госпоѓа Маргарита Цаца Николовска, поранешен судија на Европскиот суд за човекови права и господин м-р Драги Змијанац, извршен директор и основач на Првата детска амбасада во светот "Меѓаши".

"Оваа книга - истакна м-р Змијанац - е наменета за деца на помала возраст, од 5 до 11 години, со цел да научат кои се нивните права при судските процеси. Во последно време сме сведоци на немили настани на насилство врз деца, кои понатаму треба да сведочат за она што им се

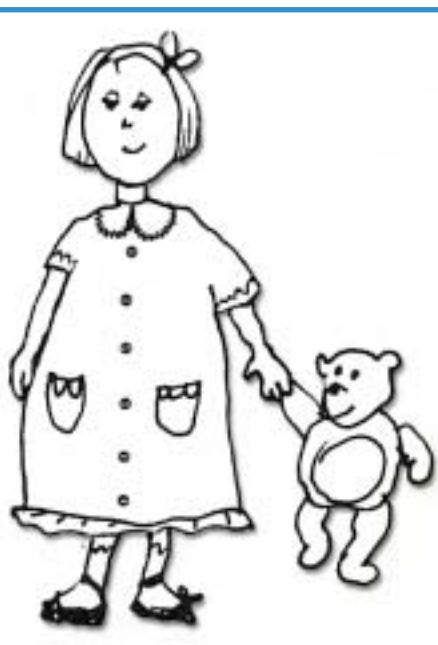
Да се биде сведок или жртва на злосторство, а потоа да се учествува во судска расправа е многу тешко искуство за возрасните лица, а уште потешко за децата. Детето не ги разбира правните процедури кои се одвиваат, се плаши од новите ситуации и од непознатите лица. Се срами да зборува за тоа што му се случило. Понекогаш се чувствува виновно, изгубено, исплашено и напуштено, се плаши дека нема да ги исполни очекувањата на возрасните.

случило. Токму поради тоа ја подготвивме оваа книга, која е напишана на јазик соодветен на детската возраст, и која ќе помогне како децата сведоци на насилство или, пак, жртви на насилство, безболно да поминат низ судскиот процес".

"Книгата има цел да ги подготви сите кои доаѓаат во контакт со децата-жртви на насилство и сведоци во постапката - родителите, старателите, институциите, Јавното обвинителство, МВР, центрите за социјална работа, училиштата... Би требало да се дистрибуира и во градинките. Сведоци сме дека најчести жртви на злоупотреба се мали деца. Во пораст се детската порнографија, проституција, злоупотребите на децата", покрај другото, објасни Божиновска, која извршила адаптација на текстот.

"Одам на суд" има цел да го запознае детето со ситуацијата со која ќе се сретне во судницата и да го подготви за учество во судска расправа. Судот е опишан како голема зграда со многу соби, во кои ќе го сретнат судијата, и дека луѓето доаѓаат таму за да ја кажат вистината. Судијата е опишан како човек кој одлучува што ќе се случи со некој што направил нешто лошо, обвинителот како човек кој ги брани правата на тие на кои им се случило нешто лошо, а адвокатот како некој кој го убедува судијата дека оној кој направил нешто лошо не е виновен. Книгата ги подучува децата дека пред судијата мора да ја зборуваат вистината за нешто што виделе или им се случило, но и дека може да не одговорат или да бараат да им се појаснат неговите прашања, а ако се почувствуваат тажно дека може да си ја гушнат играчката која ја понеле.

Книгата е препорачана од Министерството за правда на Република Македонија, Здружението на судии на Република Македонија и Министерството за внатрешни работи на Република Македонија. Автор на книгата е Марија Кеплер-Хамела.